

NED. MAATSCHAPPIJ TOT BEVORDERING DER TANDHEELKUNDE

OPENINGSREDE VAN DEN VOORZITTER BIJ GELEGEN-
HEID VAN DE 29STE ALGEMEENE VERGADERING TE
SCHEVENINGEN OP 29 JUNI 1934

Een hartelijk welkom zij U toegeroepen in de residentie op deze Algemeene Vergadering waar wij herdenken het twintig-jarig bestaan van onze Maatschappij.

Voor U is het de gewoonste zaak van de wereld om ter Maatschappij-vergadering op te trekken, gij zoudt het heel vreemd vinden indien deze er niet was. Toch zijn er nog velen onder ons, die zich den tijd herinneren, dat er geen Maatschappij bestond; dat de andere vereenigingen tevens de sociale tandheelkundige belangen behartigden, zoo goed en zoo kwaad als het ging.

Toch werd de behoefte aan een sterkere aaneensluiting reeds lang gevoeld; op initiatief van de Ned. Tandmeestersvereening werd in samenwerking met het Ned. Tandheelkundig Genootschap en de Vereeniging van Nederlandsche Tandartsen in 1909 te Amsterdam het eerste Ned. Tandheelkundig Congres bijeengeroepen onder voorzitterschap van *John E. Grevers*. Daar werd onder meer besloten de wenschelijkheid te onderzoeken van een fusie, of althans een samengaan der verschillende vereenigingen en een beslissing te nemen op het volgende congres.

Dit tweede Congres had plaats te Utrecht in 1912, wederom onder leiding van den heer *Grevers*.

Onder het sectie-voorzitterschap van den temperamentvollen en voortvarenden *Schutte* werd daar zwaar geredeneerd over de nieuw op te richten Vereeniging, waarbij de gemoederen verdeeld waren over de wenschelijkheid van een „Verbond” of een „Maatschappij”.

Een commissie werd benoemd om dit verder uit te vechten, bestaande uit de heeren *Bruske*, *Klinkhamer*, *Schutte*, *Bakker* en *Koldewijn*.

Bruske, de talentvolle voorvechter van een „Maatschappij” droeg de zege weg en op 14 Februari 1914 kwam het dan werkelijk tot de oprichting, waarbij het Ned. Tandheelkundig Genootschap en de Ver. van Ned. Tandartsen bij „gentleman's agreement” zich verbonden de sociale belangen aan de nieuwe Maatschappij over te laten, terwijl deze laatste zich niet met de wetenschappelijke belangen zou bemoeien.

De eigenlijke initiatiefneemster, de Tandmeesters Vereeniging was inmiddels aan anaemie gesuccombeerd, omdat de in 1904 opgerichte Ver. van Ned. Tandartsen, door de hechte aansluiting der in Utrecht opgeleide jongeren haar nieuwe levenssappen had onttrokken en zij, na een eervol bestaan, voor die jongeren het veld ruimde.

Al spoedig bleek dat *Bruske's* inzicht in de toekomst juist geweest was, vooral ook omdat hij den populaireren en gezaghebbenden *Hamer* wist te overreden het voorzitterschap van de jonge Maatschappij te aanvaarden.

Ook de tegenstanders echter hadden gelijk, de jonggeborene bleek in den aanvang een kind met een waterhoofd; de opzet was te grootsch voor het nog betrekkelijk gering aantal leden en dat maakte de organisatie log en topzwaar.

Dank zij het enthousiasme en het harde werken van het eerste hoofdbestuur slaagde men er evenwel in, de bezwaren te overwinnen en gemakkelijk had men het daarbij niet.

Immers een half jaar na de oprichting brak de wereldoorlog uit en daarmee ontstonden geheel nieuwe en onvoorziene problemen, naast de groote achterstand, die op sociaal gebied toch al viel te constateeren.

Men kan de „Werdegang” van de Maatschappij met succes verdeelen in periodes, die samenvallen met het bestuur der verschillende voorzitters.

Het bewind van *Hamer*, gesteund door de pioniers *Kolde-wijn*, *Bruskè*, van *Hasselt* en *Holthaus*, om slechts enkele namen te noemen, was het oorlogstijdperk, waarin de moeilijkheden moesten worden overwonnen die voortdurend ontstonden door het gebrek aan materialen, vooral het voortdurend gebrek aan rubber en goud.

Het is de tijd van de N.O.T. en van *Bakker's* adviseurschap van deze organisatie.

Verder werd onder van *Hasselt's* leiding de militaire tandheelkunde georganiseerd en werd de eerste hand gelegd aan het scheppen van orde in den ziekenfondschaos en aan de be-

strijding van de onbevoegde uitoefening der tandheelkunde.

De regeering van *van Hasselt* (1918--1922) valt in de naoorlogsche periode, waarbij in de eerste plaats de mobilisatiemisère's worden omgezet in stabiele toestanden, het contact met het buitenland in de *Fédération Dentaire Internationale*, door Nederlandsch initiatief wordt hersteld en aangevangen wordt met de propaganda voor de mondhygiene in het algemeen en de schooltandheelkunde in het bijzonder, verder met een diepgaand onderzoek van het tandheelkundig onderwijs.

Gedurende het voorzitterschap van *Holthaus* wordt een en ander geconsolideerd. Met name komt na veel studie en veel strijd het onderwijsrapport tot stand, welk uitmunten gedocumenteerd rapport een voortreffelijke basis voor studie van dit onderwijs zal blijven, hoe men ook over de uiteindelijke ideale oplossing moge denken.

In deze jaren van opgaande conjunctuur en vooral van stijgende loonen, ontwikkelt zich snel en krachtig de tandheelkundige hulp aan de ziekenfondsen, die voor een steeds grooter aantal collega's een bron van werk en van inkomen gaan vormen.

In het algemeen is dit een tijd van voorspoed voor de tandheelkunde, voor de tandartsen en voor onze Maatschappij, waarbij men zich de luxe kan veroorloven de aanhangige vraagstukken op academische wijze te bestudeeren en te bespreken, omdat de drang naar snelle beslissingen nog niet noodzakelijk was.

Dit verandert langzaam maar zeker, als *Bakker* in 1926 het bewind overneemt.

Even te voren is reeds door het vele bestuurswerk het secretariaat gereorganiseerd en heeft *Salomons* de zware taak van secretaris op zijn schouders genomen.

Bakker zet die reorganisatie voort en centraliseert de arbeid in het Dagelijksch Bestuur, dat zodoende handen vol met werk krijgt.

De fantastische wetsbepalingen in zake „de tandheelkundigen” uit die jaren liggen de meesten onder U nog versch in het geheugen.

Het ziekenfondswezen eischt krachtig ingrijpen en de tandheelkundige gemoederen zijn op dit punt nog onderling verdeeld, zoodat gezocht moet worden naar vaster lijn.

De ongedachte te groote studententoeleop veroorzaakt in Utrecht allerlei moeilijkheden; de gevolgen zijn van velerlei aard.

Is eenerzijds een sterke toename van het ledental onzer Maatschappij daarvan het gevolg, anderzijds wordt het vestigingsvraagstuk voor de jongeren steeds moeilijker en ontstaan de eerste symptomen van de „struggle for life”!

Als in 1929 de economische crisis een aanvang neemt, wordt de situatie er niet eenvoudiger op en vormen zich geleidelijk de problemen, waar wij in de laatste vierjarige periode mee te worstelen hebben gehad.

Het tegenwoordige Hoofdbestuur heeft gemeend die problemen het beste te kunnen hanteeren door ze op te dragen aan permanente commissie's, waardoor continuïteit in de behandeling werd gewaarborgd.

Door het instellen van twee Algemeene Vergaderingen per jaar werd het tempo versneld en konden belangrijke beslissingen aanzienlijk vlugger worden afgedaan.

Het Ziekenfondswezen, de Schooltandheelkunde, de tandheelkundige behandeling van den Middenstand, de Nazorg, het Onderwijs, de Ethiek, al deze vraagstukken werden bij voortduring onder de oogen gezien en waar noodig werden voorstellen aan Uw oordeel onderworpen.

Ziehier, dames en heeren, in vogelvlucht enkele grepen uit het verleden. Vragen wij ons af, kunnen de oprichters tevreden zijn over hun initiatief, dan moet die vraag ongetwijfeld volmondig bevestigend worden beantwoord. Er is in die twintig jaren veel en goed werk verricht; vergelijken wij het heden bij 1914, dan is voor de tandheelkunde, voor de patiënten en voor den tandheelkundigen stand veel gedaan. Of beter gezegd: zónder deze Maatschappij zou deze onloochenbaar sterke vooruitgang stellig niet zijn bereikt.

Deze tevredenheid mag ons echter de oogen niet doen sluiten voor het feit, dat lang niet alles is bereikt wat wij gaarne hadden gewild.

Het tandheelkundig onderwijs staat nog steeds niet op het peil, waarop wij het allen zoo gaarne zouden zien, de voortdurende aanwas van studenten vormt een beangstigend verschijnsel voor de toekomst, het ziekenfondswezen wordt door den steeds achteruitgaanden economischen toestand met afbraak bedreigd, evenals de schooltandheelkunde; de onbevoegde uitoefening der tandheelkunde bloeit nog immer tot schade van den patiënt en van het aanzien van ons beroep en — last not least — het teveel aan tandartsen dreigt toestanden in het leven te roepen, die ons terug zouden voeren naar de verhoudingen van vóór tientallen jaren.

Wij staan juist op dit oogenblik op het punt, waar alleen een voortdurende krachtsinspanning de wagen in het spoor kan houden en met gemengde gevoelens zien wij de toekomst tegevoet.

De man, die over vijf jaren van af deze plaats zijn jubileumsrede zal houden, zal U den uitslag kunnen vertellen, want binnen die jaren moet de beslissing zijn gevallen!

Wij hopen en vertrouwen, dat dan zal kunnen worden gezegd op welke wijze de moeilijkheden zullen zijn overwonnen.

Zij kunnen worden overwonnen, wanneer wij voort blijven gaan als voorheen, door in een geest van samenwerking, van kameraadschap en van liefde voor ons beroep, ons aaneen te scharen om verbrokkeling in eigen gelederen te voorkomen.

Aaneengesloten, met behoud van zin voor opbouwende kritiek en van lust tot den arbeid is geen probleem onoplosbaar, zoolang de doelstelling zuiver, eerlijk en onbaatzuchtig is.

Dan zal, zelfs in dezen bij uitstek moeilijken tijd, het werk vruchtdragend en het resultaat bevredigend zijn!

In dat vertrouwen, dames en heeren, verklaar ik deze vergadering voor geopend!

's-Gravenhage, Juni 1934.

Candidaten voor het lidmaatschap.

Overeenkomstig voorschrift van art. 2, Nieuw Huish. Reglement volgen hier de namen van adspirant-leden. Voor eventuele bezwaren raadplege men gemeld artikel.

G. Duif, Velp,	(afd. Gelderland).
G. Schrale, Steenwijk,	(afd. Overijssel).
R. J. P. H. van Dulken, R'dam,	(afd. Rotterdam en O.).
R. H. Poppinga, Rotterdam,	(idem).
A. C. Hornemann, Arnhem,	(afd. Gelderland).
H. Leopold, Leeuwarden,	(afd. Noord-Nederland).
Mevr. J. Hofstra-Huisman,	
	Hengelo, (afd. Overijssel).
J. Veerman, Vught,	(afd. N.-Brabant—Zeeland).
J. Spee, Sittard,	(afd. Limburg).

STEUNORGAAN.

Ontvangen:

van W. te A. f 250.—

EENIGE GEGEVENS EN WENKEN:

1. Het algemeen secretariaat der Maatschappij is gevestigd Anton Mauvelaan 9, Bussum, telef. 3225.

2. Voor assistentie, waarneming of overname van praktijk zich uitsluitend te wenden tot het Bemiddelingsbureau. Leidster: Mej. Chr. Dullemond, Heerenstraat 46, Utrecht.

3. De Redactie van het Tandheelkundig Jaarboekje is gevestigd Anton Mauvelaan 9, Bussum.

4. Het Incasso-bureau van de Maatschappij staat onder leiding van Mr. G. H. E. Nord Thomson, Turfmarkt 8, Leiden.

5. De penningmeester van het Steunfonds der Mij, is Jan Visser, de Laïressestraat 55, Amsterdam. Gelden te remitteren aan de Amsterdamsche Bank, rekening Jan Visser letter S.

6. Aanvragen voor de ongevallen- en ziekteverzekeringpolis op de speciale Maatschappij-voorwaarden, te richten aan de directie der verzekeringsbank: de Nieuwe Eerste Nederlandsche, Prinsessegracht 13, den Haag.

7. Den leden der Mij. wordt dringend verzocht geen persoonlijke besprekingen met een ziekenfonds te voeren, alvorens vooraf inlichtingen te hebben ingewonnen bij de betreffende afdelings-ziekenfonds commissie. — Dit voorkomt latere moeilijkheden!

8. Het secretariaat der Centrale Ziekenfondscommissie is gevestigd bij W. van Eupen, van Bijleveldsingel 1, Nijmegen.